Pact van Westfriesland 7.1: Zeven gemeenten, één geluid

Maatschappelijke opgaven en ambities 2019-2024

	De opgave in Westfriesland	De ambitie: wat willen we samen bereiken?	Wat wil WF de komende 2-5 jaar samen oppakken? • Verdere uitwerking volgt
Wonen en leefbaarheid	Westfriesland wil een leefbare, gezonde en vitale regio zijn. Dit houdt in dat we een betaalbaar en aantrekkelijk woonaanbod hebben voor iedere doelgroep, zodat zowel onze eigen inwoners graag in Westfriesland blijven wonen en dat onze toekomstige inwoners graag naar Westfriesland komen. Duurzaamheid speelt een belangrijke rol in zowel nieuwbouw als de bestaande woningbouwvoorraad. Een goede bereikbaarheid en voldoende bereikbare voorzieningen zijn van belang om een leefbare en vitale regio te zijn, met sterke kernen. Hiermee voorzien we in de woningbehoefte van onze eigen inwoners en zijn we aantrekkelijk voor woningzoekenden van buiten de regio.	Een regionale ambitie op het gebied van wonen en leefbaarheid vraagt om regionaal denken en handelen. Samen kunnen we zorgen voor sterke kernen in een sterke regio: 1. woningbouw regionaal versnellen zonder te bouwen voor leegstand en in balans met de leefbaarheid en het landschap; 2. woningbouwplannen regionaal zo snel mogelijk uitvoeren; 3. behoud van ambitie om onderscheidende producten aan te bieden. Iedere gemeente benut zijn eigen unieke kwaliteiten in de regionale ambitie.	❑ We gaan zo snel mogelijk in gesprek met marktpartijen, corporaties en provincie over het versnellen van de woningbouw. We maken hierbij concrete afspraken. ❑ We gaan met partners (zowel overheid als markt) in gesprek over de bereikbaarheid van de regio. De gesprekken moeten leiden tot een gezamenlijke lobby over een goede bereikbaarheid via A7, A23 (goede verbinding met Lelystad en verder), OV, wandel- en fietsverbindingen. ❑ We gaan met de Westfriese woningcorporaties in gesprek om te komen tot een eerlijker woonruimteverdeelsysteem. ❑ We geven uitvoering aan de bestaande regionale woningbouwafspraken in de woonvisie en maken een toetsingskader om te sturen op kwaliteit. ❑ We starten met verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. We brengen daarbij in kaart wat er op ons af komt en hoe we dat aanpakken. ❑ We zorgen ervoor dat voorzieningen in kleine kernen voldoende bereikbaar zijn.
Energie-transitie en Klimaat-adaptatie	Westfriesland heeft de uitdaging om te voldoen aan de eisen van het deltaprogramma en het klimaatakkoord. 1. We dragen bij aan een C02-reductie van 49% in 2030. 2. We passen het Westfriese landschap aan op de te verwachte gevolgen van de klimaatverandering.	Ten aanzien van Energiestrategie: 1. Komen tot een afgestemd Westfriese energiestrategie: - de duurzame energieopwekking waarmee Westfriesland energieneutraal wordt in 2040; - de Westfriese verdeling van de collectieve	Ten aanzien van energiestrategie: ❑ We organiseren ruimtelijke klimaattafels voor draagvlak Westfriese energiestrategie, zowel op lokaal als Westfries niveau. ❑ We stimuleren samenwerking en kennisdeling tussen bedrijven, onderwijs en overheid.

	Onze gemeenschappelijke doelstellingen voor de regio zijn: 1a. Westfriesland energieneutraal, in 2040 klimaatneutraal 1b. bestaande bebouwing in 2040 afgesloten van aardgas. 2. Westfriesland klimaatbestendig en waterrobuust ingericht in 2050	warmtebronnen, als vertrekpunt voor de lokale transitievisie warmte; - een Westfries (ondergrondse) infrastructuur energie en warmte. 2. Een Westfriese opgave doen in de Regionale energiestrategie (RES) Holland boven Amsterdam. 3. Voldoende draagvlak voor en draagkracht bij inwoners en ondernemers en maatschappelijke instellingen om de transitie(s) te realiseren. Ten aanzien van klimaatadaptatie: Vastgesteld beschermingsniveau en overzicht van benodigde ruimtelijke maatregelen in Westfriesland.	❑ We zorgen voor inbedding van de energiestrategie in de Westfriese en de lokale omgevingsvisies. ❑ We stimuleren innovatie binnen sectoren agri, MKB, transport en wonen. ❑ We realiseren grootschalige zonnedaken en zonnevelden. ❑ We verbeteren isolatie van woningen, bijvoorbeeld door realiseren van groene daken. ❑ We verduurzamen bedrijventerreinen (Duurzaam ondernemend Westfriesland). ❑ We realiseren grootschalige energiebesparing in de gebouwde omgeving. ❑ We zorgen voor één informatie/energie loket voor inwoners en ondernemers. ❑ We benutten kansen, beperken de lasten en verdelen deze eerlijk: duurzaamheid voor en door iedereen! Ten aanzien van klimaatadaptatie: ❑ We voeren de stresstest uit. ❑ We voeren risicodialogen met stakeholders. ❑ We bepalen de strategie (Beschermingsniveau bepalen). ❑ We stellen een uitvoeringsprogramma op.
Onderwijs en arbeidsmarkt	Westfriesland kampt met personeelstekort en een relatief sterk krimpende beroepsbevolking terwijl 30% daarvan toch 'niet actief' is. Er ligt een uitdaging bij aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt: er is sprake van een mismatch. Binnen Westfriesland liggen kansen en opgaven, vooral binnen sterke sectoren zoals agri&food, technologie, vrije tijd en zorg.	1. Arbeidspotentieel optimaal benutten: zowel gericht op werkenden als op niet werkenden en jongeren die instromen 2. Westfriesland wil komen tot een structurele en effectieve samenwerking met ondernemers en onderwijs.	De Wesftriese gemeenten willen de samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven verder versterken,: ❑ We gaan samenwerken in het Techniekpact, RIF (Regionaal InvesteringsFonds MBO) projecten, (Dudoc, Food, Hospitality), Werkbij, Kom binnen bij bedrijvendag, Promotie Event Techniek Westfriesland ❑ We zetten in op een aanpak gericht op levenslang ontwikkelen en duurzame inzetbaarheid van personeel binnen Holland boven Amsterdam. ❑ We versterken de dienstverlening van het Werkgeverservicepunt en WerkSaam (o.a. jobcoaches, jongerenloket). ❑ We zorgen voor een samenhangende visie en uitvoeringsprogramma op Onderwijs en Arbeidsmarkt.

			❑ We dragen bij aan een arbeidsmarktcampagne agri, mkb (techniek, zorg, leisure) en werklocaties. ❑ We investeren mee in leerwerkinitiatieven, (zoals Zorgacademy, ofwel: 'academy' voor kanssectoren. ❑ We zorgen voor een link met de opgaven die te maken hebben met bereikbaarheid en vanuit 'wonen (waaronder jongerenhuisvesting) en leefklimaat' omdat dit randvoorwaarden zijn voor de opgaven rondom onderwijs en arbeidsmarkt.
Vrije tijd (Leisure)	Er liggen in Westfriesland op het terrein van vrije tijd kansen om: - de Westfriese economie te versterken en te stimuleren; - de kwaliteit van de Westfriese leefomgeving te versterken en te stimuleren; - de Westfriese identiteit te versterken	1. We willen in Westfriesland komen tot een structurele publiek-private samenwerking, gericht op strategie, productontwikkeling, promotie, middelen en ondernemersinitiatieven. 2. We willen werken aan gezamenlijke productontwikkeling die Westfriesland profileert, zodat de regio meer bezoekers aantrekt met meer bestedingen. 3. Westfriesland wil een toegankelijk aanbod creëren (sport, cultuur, toerisme, dagrecreatie) voor eigen inwoners én bezoekers.	Westfriesland wil het bestaande beleid en de bestaande regionale samenwerking voortzetten. Hierin past in ieder geval ook de samenwerking binnen de (destinatiemarketingorganisatie) Holland boven Amsterdam: ❑ We ontwikkelen een Toeristisch Platform Westfriesland om de publiek-private samenwerking vorm te geven. ❑ We ontwikkelen een Regionaal Cultureel Profiel, wat nodig is om aan te sluiten bij beleid (en middelen) van provincie en rijk. ❑ We realiseren een integrale evenementenstrategie: regionale programmering sport, cultuur, recreatie en toerisme.
Ondernemen en economie	Voor Westfriesland is personeel één van de belangrijkste groei- en vestigingsfactoren voor bedrijven, samen met toekomstbestendige werklocaties en bedrijvigheid. Sterke punten van Westfriesland zijn de ligging (ten opzicht van de Metropoolregio Amsterdam, en de kusten) en sterke sectoren als agribusiness, maakindustrie en midden- en kleinbedrijf.	Westfriesland wil zich richten op: 1. regiopromotie; 2. arbeidsmarkt is op orde; 3. toekomstbestendige agribusiness, maakindustrie en midden- en kleinbedrijf; 4. circulaire bedrijfsprocessen; 5. goede bereikbaarheid; 6. toekomstbestendige woon, werk en retaillocaties.	Ten aanzien van personeel: ❑ We passen het woonwerk leefklimaat aan op toekomstige (buitenlandse) werknemers. ❑ We zorgen voor voldoende huisvesting van (buitenlandse) werknemers. ❑ We zorgen voor samenwerking tussen onderwijs, bedrijven en overheid. ❑ We zorgen voor een link met de opgaven vanuit 'onderwijs en arbeidsmarkt'. Ten aanzien van toekomstbestendige werklocaties en bedrijvigheid: Agri en mkb: ❑ We werken aan de ruimtelijke inpasbaarheid agri. ❑ We zorgen voor energieneutrale agri. ❑ We realiseren goede digitale bereikbaarheid.

			❑ We werken mee aan de doelstellingen ten aanzien van klimaatadaptatie. ❑ We willen zorgen voor voldoende arbeidskrachten. ❑ We werken aan goede infra agrarische voertuigen. ❑ We hebben een breed loket voor starters, groeiers, innovatie. ❑ We stimuleren locaties met gedeelde werkplekken (kantoor, maakindustrie). Ten aanzien van werklocaties (o.a. bedrijventerreinen): ❑ We zorgen voor regionale afstemming van het aanbod. ❑ We zorgen voor kwalitatief voldoende aanbod. ❑ We realiseren duurzame locaties (energie) ❑ We realiseren circulaire bedrijfsprocessen: afval als grondstof organiseren. ❑ We zorgen voor optimaliseren: energie uitwisseling, warmte/koude, smartgrid. Ten aanzien van het benutten en versterken van onze sterke punten: ❑ We gaan de sterke kanten van ons vestigingsklimaat promoten. ❑ We zorgen voor een link met de opgaven vanuit 'energietransitie en klimaatadaptatie' en die te maken hebben met bereikbaarheid omdat dit randvoorwaarden zijn voor het realiseren van de opgaven vanuit ondernemen en economie.
Zorg en sociaal domein	De regio Westfriesland ondersteunt haar (kwetsbare) inwoners en helpt/ondersteunt die inwoners om ze zelf het beste antwoord te laten vinden voor hun behoefte. De vraag naar zorg neemt in Westfriesland toe. Dit heeft te maken met onder andere de toenemende vergrijzing en een toename in het gebruik van jeugdhulp.	In Westfriesland gaan we de transformatie in het sociaal domein aan- en doorpakken. Dat doen we o.a. door de krachten te bundelen en open te staan voor vernieuwing en innovatie en daar ook zelf pro-actief in te investeren. We willen slimmere en duidelijke regels. Met als doel om zowel inwoners als de aanbieders van zorg te ontzorgen. We werken aan een vitale en gezonde regio en werken samen aan de volgende doelstellingen:	*De hieronder genoemde acties zijn suggesties voor een uitvoeringsagenda die in overleg met partners, organisaties en medewerkers verder uitwerking nodig hebben.* Bij het uitwerken van het uitvoeringsprogramma is een integrale benadering met andere thema's/opgaves in het Pact uitgangpunt evenals een intensieve samenwerking tusen overheid/zorg/ondernemers.

		• Westfriesland is een inclusieve regio waar iedereen kan meedoen met lage drempels naar werk, meer inzet op preventie en aandacht voor eenzaamheid	❑ We willen dat onze inwoners minder kwetsbaar zijn, we investeren in de totstandkoming van integratie en participatie door nieuwkomers en nemen maatregelen om menselijk leed als gevolg van financiële problemen waar mogelijk te voorkomen. ❑ Het regionale woonaanbod sluit aan bij de behoefte van inwoners in combinatie met een voorwaarde dat de levensbehoeftes in de basis bij kwetsbare inwoners op orde is. ❑ We zorgen er voor dat er voldoende ondersteuning en hulpverlening beschikbaar is en blijft ❑ We stimuleren deelname aan en op onze arbeidsmarkt met bedrijfsleven, zorginstellingen en onderwijs. ❑ Vanaf 2022 wordt Westfriesland een regio waar toegankelijkheid van gebouwen en infrastructuur voor inwoners is verbeterd.
		• Westfriesland organiseert passende zorg voor iedere inwoner	❑ De werkprocessen door zorgteams/gebiedsteams worden zoveel als mogelijk op elkaar afgestemd. ❑ Het regionale zorgaanbod sluit aan bij de lokale behoefte. ❑ Er is regionale innovatie. ❑ Inzetten op preventie, digitalisering en nog meer maatwerk. ❑ Per 1 januari 2020 is er sprake van resultaat gestuurde bekostiging aan zorgaanbieders bij ondersteuning volgens de jeugdwet en Wmo 2015.
		• Westfriesland speelt in op demografische ontwikkelingen	❑ Regionale kennis op demografische ontwikkelingen vergaren, benchmarking en analyseren om passende en toekomstbestendige zorg te kunnen waarborgen en te anticiperen op die ontwikkelingen.
		• Elke inwoner in Westfriesland heeft een passende woonplek *(relatie met thema wonen en leefbaarheid)* en we zoeken naar nieuwe woonvormen voor de combinatie jong/oud.	❑ Ambities wonen voor kwetsbare inwoners (jong en oud) betrekken we bij thema wonen en leefbaarheid. ❑ Laat regionale huisvestingsverordening aansluiten bij het vinden van een passende woonplek. ❑ Stimulerende maatregelen om mantelzorg aan en in huis te ondersteunen.

		• Elke inwoner kan veilig, vitaal en gezond opgroeien en leven	❑ We zorgen voor Passend Onderwijs. ❑ We pakken verder door op professionaliseren van de multidisciplinaire aanpak op kindermishandeling, huiselijk en seksueel geweld. ❑ Streven naar een voor de jeugd prikkelarme en veilige woon en leefomgeving. ❑ Continueren aanpak “in control op alcohol en drugs” in samenwerking met ketenpartners
		• Elke inwoner is naar vermogen in staat een (financiële) zelfstandige huishouding te voeren	❑ Meer inzet op preventie en vroegsignalering van financiële problemen. ❑ Zorgen dat meer inwoners bekend zijn met en gebruik maken van de bestaande inkomensondersteunende maatregelen. ❑ Continueren van de regionale samenwerking voor de uitvoering van Participatiewet door WerkSaam Westfriesland.